

11.3.2019

MMM004:00/2019
296/06.02/
2019

Jakelussa mainitut

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut työryhmän laatimaan esiselvityksen metsätalouden kannustejärjestelmästä 2020-luvulla.

Toimikausi

15.3.2019–31.12.2020

Tausta

Metsäpoliittinen selonteko 2050

Valtioneuvosto antoi helmikuussa 2014 eduskunnalle metsäpoliittisen selonteon, joka ohjaa metsiemme käyttöä vuoteen 2050 asti. Mietinnössä todetaan muun muassa, että metsätalouden tukijärjestelmää on kehitettävä siten, että rahoitus on metsäpolitiikan tavoitteiden kannalta vaikuttavaa ja kustannustehokasta. Erittäin tärkeää on myös, että hallinnollisia rakenteita uudistetaan ja kevennetään tavoitteena uudistumiskykyinen, joustava, vaikuttava ja asiakaslähtöinen hallinto.

Kansallinen metsästrategia 2025

Kansallinen metsästrategian 2025 päämäärät pohjautuvat eduskunnalle 2014 annettuun metsäpoliittiseen selontekoon. Päämäärien saavuttamiseksi strategiassa on asetettu konkreettisia tavoitteita, joihin pyritään strategiaan sisältyvään hankesalkkuun priorisoiduilla toimenpiteillä. Hankkeilla edistetään metsäalan toimintaympäristön kilpailukykyä ja alan rakenteiden uudistumista sekä metsien kestävä ja aktiivista hoitoa ja käyttöä. Hankkeen ”Resurssitehokas ja kestävä metsänhoito” tavoitteeksi on asetettu muun muassa, että metsänomistajille suunnatut uudet 2020-luvun kannustejärjestelmät ovat tarkoituksenmukaisia, vaikuttavia, hallinnollisesti kevyitä, luovat lisäarvoa ja tukevat kestävä ja resurssitehokasta metsän- ja luonnonhoitoa. Hankkeessa valmistellaan ja viedään lainsäädäntöön metsätalouden uusi kannustejärjestelmä, jolla kannustetaan yksityismetsänomistajia aktiiviseen ja oikea-aikaiseen metsän- ja luonnonhoitoon. Järjestelmän tulee olla metsänomistajia toimintaan kannustava, yksinkertainen, selkeä ja hallinnollisesti kevyt. Kannustejärjestelmällä mahdollistetaan asiantuntija-avun käyttö metsänhoidossa ja –käytössä mukaan lukien luonnonhoito.

Kansallisella metsästrategialla 2025 on tiivis kytkös muiden metsätalouden kannalta tärkeiden valtionhallinnon strategioiden ja ohjelmien tavoitteisiin ja toimeenpanoon. Näistä keskeisimpiä ovat Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma

2014-2025 eli Metso, biotalousstrategia, energia- ja ilmastostrategia ja biodiversiteetti-strategia sekä ilmaston muutoksen hillintä ja sopeutumisen strategia. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan oma strategia kytkee kaiken strategisen johtamisen kokonaisuudeksi, joka toteuttaa kulloisenkin hallituksen linjauksia.

Voimassa oleva kestävä metsätalouden tukijärjestelmä

Voimassa olevasta metsätalouden tukijärjestelmästä on säädetty kestävä metsätalouden määräaikaissa rahoituslaissa (34/2015) ja se on voimassa vuoden 2020 loppuun asti. Tukipäätöksistä aiheutuvia menoja voidaan maksaa vuoden 2023 loppuun asti. Euroopan unionin komissio hyväksyi tukijärjestelmän SEUT sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisena. Tukijärjestelmä noudattaa Euroopan unionin suuntaviivoja maa- ja metsätalouseläiden ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014-2020.

De minimis -tukea koskeva selvitys

De minimis-tukijärjestelmän mukaista tukea ei ole voimassa olevan tukijärjestelmän nojalla myönnetä, mutta Luonnonvarakeskus on tehnyt selvityksen de minimis-tuen soveltuvuudesta Suomen metsätalouteen.

EU ohjelmakausi vuosille 2021-2027

Komissio on julkaissut keväällä 2018 ehdotuksensa tulevaa ohjelmakautta vuosia 2021-2027 koskeviksi Yhteisen maatalouspolitiikan säädösehdoiksi. Koska kyse on ehdotuksesta, tässä vaiheessa ei ole tietoa, millaisia metsätoimenpiteitä jatkossa voidaan rahoittaa kansallisin tuin. Vaikka metsätaloustoimenpiteitä olisi jatkossakin tarkoitus rahoittaa kokonaan kansallisin tuin, komissiolle notifioidun tukijärjestelmän tulee uudellakin ohjelmakaudella noudattaa valtiontukisuuntaviivoissa asetettuja ehtoja.

Tavoitteet ja tehtävät

Työryhmän tehtävänä on laatia selvitys Euroopan unionin seuraavan rahoituskauden metsätalouden kannustejärjestelmästä. Selvityksen tulee olla niin yksityiskohtainen, että sen perusteella voidaan valmistella varsinaisen hallituksen esitys. Selvityksen tulee sisältää ehdotukset tuettavista toimenpiteistä, tuen myöntämisen edellytyksistä ja tuen tasosta eri toimenpiteille.

Selvityksessä tulee ottaa huomioon Euroopan unionin valtiontukisäännöt. Kunkin ehdotetun tuettavan toimenpiteen osalta selvityksessä tulee mainita asianomaisen tuettavan toimenpiteen oikeusperusta (esimerkiksi se, myönnetäänkö tuki maa- ja metsätalouseläiden valtiontukea koskevien suuntaviivojen mukaisena tukena). Lisäksi selvitykseen liittyvien ehdotusten tulee olla julkisen sektorin kehittämisestä tehtyjen päätösten mukaisia.

Työryhmän selvityksestä tulee käydä ilmi:

- tuettavien toimenpiteiden vaikuttavuus ilmastokestävän puuntuotannon ja luonnonmonimuotoisuuden edistämiseksi,
- valtion tuen tasot eri toimenpiteissä

- vuosittaiset suoritemäärät ja valtion määrärahan ja myöntämisvaltuuden tarve toimenpiteiden toteuttamiseen,
- kannustejärjestelmän vaikutukset Suomen metsäkeskuksen hallintomenettelyihin erityisesti valvontamenettelyihin,
- Suomen metsäkeskuksessa tarvittavat resurssit ottaen huomioon metsävaratiedon käyttöön liittyvät sähköisen asioinnin kehittämismahdollisuudet,
- ajantasaisen metsävaratiedon merkitys hallintoa keventävänä keinona,
- eri toimenpiteiden rahoitusehtojen asettaminen,
- kannustejärjestelmän aiheuttamat tietojärjestelmien muutos- ja resurssitarpeet Suomen metsäkeskuksessa sekä
- tuen saajien mahdollisuus sähköiseen asiointiin kannustejärjestelmän toimeenpanon erivaiheissa.

Kansallisiin yritystukiin liittyvien tavoitteiden ja valtioavustussäädösten lisäksi työryhmän esiselvityksessä tulee ottaa huomioon kannustejärjestelmän yhteensopivuus Euroopan Unionin sääntelyn kanssa siltä osin kuin työryhmän toimikauden aikana on selvinyt Euroopan unionin seuraavan rahoituskauden valtiontuen myöntämistä koskevat edellytykset. Lisäksi esiselvityksen tulee olla linjassa edellä tässä päätöksessä mainittujen politiikka-asiakirjojen kanssa.

Eduskuntavaalit ovat huhtikuussa 2019. Työryhmän tulee ottaa edellä mainittujen politiikka-asiakirjojen ohella huomioon uuden hallituksen hallitusohjelman tavoitteet, joilla on liittymäkohtia metsätalouden kannustejärjestelmään ja sen suunnitteluun.

Työryhmä voi tehdä aloitteita kannustejärjestelmän kehittämiseen tarvittavista erilliselvityksistä.

Organisointi

Työryhmän kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja:

metsäneuvos Marja Hilska-Aaltonen, maa- ja metsätalousministeriö

jäsenet:

neuvotteleva virkamies Kaisa Pirkola, maa- ja metsätalousministeriö

lainsäädäntöneuvos Kirsi Taipale, maa- ja metsätalousministeriö

lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö

rahoituksen ja tarkastuksen palvelupäällikkö Aki Hostikka, Suomen metsäkeskus

luonnonhoidon asiantuntija Riitta Raatikainen, Suomen metsäkeskus
johtaja Jari Varjo, Suomen Riistakeskus
varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto ry
metsäasiantuntija Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry
neuvottelupäällikkö Erkki Eteläaho, METO Metsäalan asiantuntijat ry
metsäpäällikkö Matti Mäkelä, Metsäteollisuus ry
johtaja Kai Merivuori, Sahateollisuus ry
suojeluasiantuntija Paloma Hannonen, Suomen Luonnonsuojeluliitto

Sihteeri:

erityisasiantuntija Niina Riissanen, maa- ja metsätalousministeriö

Työryhmän tulee kuulla asiantuntijoita muun muassa työ- ja elinkeinoministeriöstä, Luonnonvarakeskuksesta, Suomen ympäristökeskuksesta, Bioenergia ry:stä, Tapio Oy:stä, Tieyhdistyksestä, ja Työtehoseurasta.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä ja osallistuvat tahot vastaavat omien edustajiensa osallistumis- ja matkakuluista.

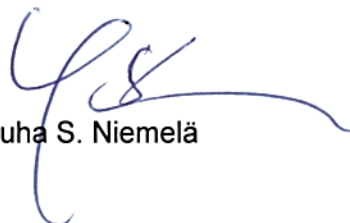
Kokousjärjestelyistä aiheutuvat menot maksetaan maa- ja metsätalousministeriön toimintamomentilta 30.01.01.

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Leppä

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Juha S. Niemelä

JAKELU

Marja Hilska-Aaltonen, Kaisa Pirkola, Niina Riissanen ja Kirsi Taipale maa- ja metsätalousministeriö
Jyri Inha, valtionvarainministeriö
Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö

Aki Hostikka ja Riitta Raatikainen, Suomen metsäkeskus
Jari Varjo, Suomen Riistakeskus
Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto ry
Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry
Erkki Eteläaho, METO Metsäalan asiantuntijat ry
Matti Mäkelä, Metsäteollisuus ry
Kai Merivuori, Sahateollisuus ry
Paloma Hannonen, Suomen Luonnonsuojeluliitto

TIEDOKSI

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio
Erityisavustaja Teppo Säkkinen

